

בפתח הספר

תורת החסידות רחבה מיני ים ויש בה ביאורים מעמיקים החושפים את הרובד הפנימי של כל חלקי התורה. בה בעת היא מעניקה משמעות חדשה לפסוקי התורה ונושאת עימה הוראות לחיי היום-יום.

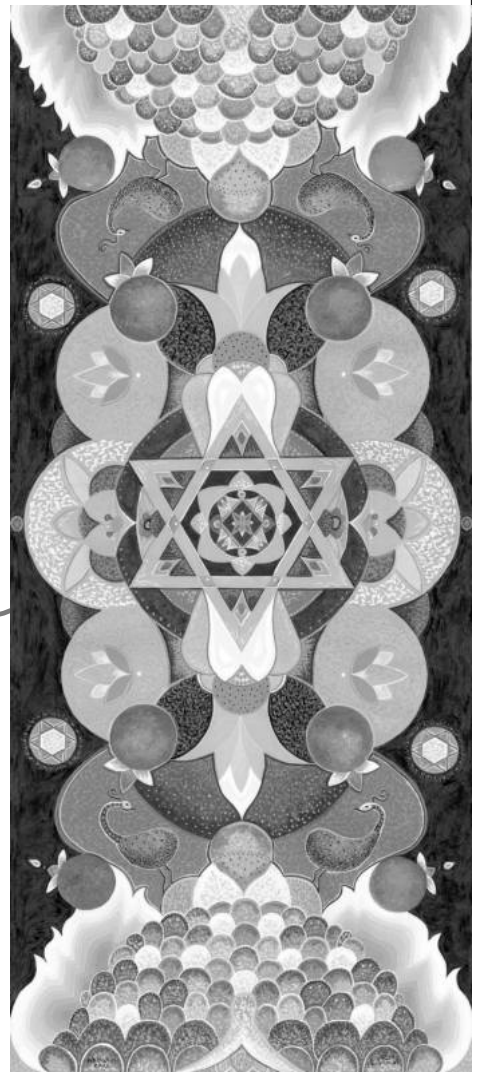
הספר הזה מגיש טעימות קצרות לכל פרשה מתוך המבחר העשיר הזה. אלה רעיונות לכמה מפסוקי הפרשה, נוחים לקריאה ולהקראה בשולחן השבת.

לכל רעיון בספר צוין מקורו, ובסוף הספר מוגשת רשימת הספרים ומחבריהם, שהם גדולי החסידות מהדור הראשון ועד הדורות האחרונים.

את הספר מלווים ציורי הנשמה המיוחדים במינם של הצייר החסידי, איש חברון, ר' ברוך נחשון ז"ל. בציוריו מלאי הצבע והרגש שתל מוטיבים יהודיים וחסידיים רבים. לקראת הוצאת הספר הזה ר' ברוך בחר ציורים מיוחדים לכל פרשה, ובמקרים רבים צייר מיוחד חדש הקשור לפרשה. המפעל הושלם בימי מחלתו הקשה, תוך כדי שמבקש ומזרז את הוצאת הספר. יהי הספר לזכרו ולעילוי נשמתו.

ויהי רצון שטעימה זו מתורת החסידות תזרז את בוא הגואל בקרוב ממש.

ספריית מעיינותיך

גלגול נשמות

נראה שהנה יש שני מיני צדיקים שעובדים את הבורא, צדיק אחד יש שעובד הבורא ברוך הוא בהתלהבות גדול והוא לעצמו, ואינו מקרב הרשעים להיותם גם כן מעובדי הבורא ברוך הוא, רק שהוא בפני עצמו לבדו עובד הבורא. ויש צדיק אחד שעובד הבורא ומחזיר הרשעים להיות גם כן מעובדי הבורא, כמו אברהם אבינו שהיה מגייר גרים. ואיתא בכתבי האר"י ז"ל שעל זה נענש נח, על שלא היה מוכיח הרשעים שבדורו, והוצרך להתגלגל במשה. ומשה היה מתקן, שהיה מוכיח תמיד כל ישראל. וזה פירוש אֶת הָאֱלֹקִים הִתְהַלַּךְ נַח, רצה לומר: רק עם האלקים היה מתהלך נח, אבל לא היה מתהלך עם הבריות לקרבם להיות מעובדי הבורא ברוך הוא. [קדושת לוי, פרשת נח]

פתח בחושך הזה

כשאדם עומד להתפלל, אזי באים מחשבות זרות וקליפות ומסבבין אותו, ונשאר בחושך, ואין יכול להתפלל. ויש פתחים הרבה בחושך הזה לצאת משם, אבל האדם הוא עיוור ואין יודע למצוא הפתח. ודע שעל ידי אמת זוכה למצוא הפתח. כי עיקר אור המאיר הוא הקב"ה, כמו שכתוב "ה' אורי וישע"י" (תהלים כז א). ועל ידי שקר הוא מסלק את הקב"ה, כמו שכתוב "לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא" (שמות כ ז), כי "דבר שקרים לא יכון לנגד עיני" (תהלים קא ז). אבל על ידי אמת הקב"ה שוכן עמו, כמו שכתוב "קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראו באמת" (שם קמה יח). וכשהקב"ה עמו, הוא מאיר לו איך ליצא מהחושך המונע אותו בתפילתו.

וזה פירוש צִהַר תְּעֵשֶׂה לְתַבָּה, פירש רש"י: "יש אומרים חלון ויש אומרים אבן טוב". והחילוק שבין חלון לאבן טוב, כי החלון אין לו אור בעצמו, אלא דרך שם נכנס האור, אבל כשאין אור - אין מאיר. אבל אבן טוב, אפילו כשאין אור מבחוץ - הוא מאיר בעצמו. על כן יש אומרים, היינו שיש בני אדם האומרים ואמירתם נעשה חלון, שאין בדיבוריהם כוח להאיר להם

”

אֶת הָאֱלֹקִים
הִתְהַלַּךְ נַח

”

צִהַר תְּעֵשֶׂה
לְתַבָּה

בעצמם. ויש אומרים שאמירתם נעשה אבן טוב ומאיר. ודע שהכול לפי גודל האמת, כי עיקר האור הוא הקב"ה, והקב"ה הוא עצם האמת, ועיקר השתוקקות של ה' יתברך אינו אלא אל האמת. וזה וְאֵל אִמָּה תִּכְלָנָה מִלְמַעְלָה, ראשי תיבות אמ"ת. כי על ידי אמת הקב"ה חומד מלמעלה לשכון עם האדם. ואז וּפְתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּה תִּשִּׂים, כי התיבה היוצאת באמת היא תשים לך פתח בחושך שאתה ניצוד בו. [ליקוטי מוהר"ן ח"א ט: ג]

מבול פרנסה

הנה לכאורה אינו מובן עניין המבול, שאם היה רק להעביר ולשחת האנשים החוטאים, הלא ברגע אחד היה ביכולתו להעבירם. אך באמת בא המבול לטהר את הארץ, ועל כן היה במים, כאותם ארבעים סאה מים שבמקווה המטהרים את הטמא. ועל כן נקראו מי המבול "מי נח" (ישעיהו נד ט), שנעשה מהם נייחא דרוחא.

והנה מים רבים של שעבוד הפרנסה נקראו גם כן "מי נח", נייחא דרוחא, לפי שעל ידם מתעלה הנשמה למעלה ממה שהייתה קודם התלבשותה בגוף, וכמארז"ל "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא" (אבות ד: יז), לפי שהוא בחינת יתרון האור מתוך החושך דווקא.

שכשעוסק כל היום בעניינים גשמיים בטרדת הפרנסה, ומתבונן אחר כך בתפילה איך שאין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה, והמזלות מקבלים משבעים שרים, והשרים מקבלים משמרי האופנים, והאופנים מקבלים מהמלאכים, וגבוה מעל גבוה עד שכולם מקבלים מבחינת מלכותו יתברך שמהווה את כל העולמות מאין ליש ממש, והוא רק בחי' זיו השכינה בלבד, שאינו אלא בחינת זיו והארה בעלמא לגבי מהותו ועצמותו יתברך כביכול, הנה תתעורר נפשו באהבה ותשוקה נפלאה כרשפי אש לצאת מתוך החושך וההעלם הגשמי ולדבקה בו יתברך. ואהבה זו היא בחינת תשובה שבאה דווקא מתוך החושך, שהיה עוסק רק בעניינים גשמיים והבלי עולם. ונקראת "בכל מאדך", שהוא בלי גבול ממש. [תורה אור, פרשת נח ח, ג]

”

הַנְּיִי מִבֵּיא
אֶת הַמְּבּוּל
מִיָּם עַל
הָאָרֶץ

להכניס כל מחשבתו

תָּבֵהּ פִּירוּשׁוֹ מִיֵּלָה, וִירְמוּזֵ כִּי הָאָדָם בַּעַת תְּפִילָתוֹ אוֹ תוֹרָתוֹ רוֹצִים הַמִּים הַזִּידוֹנִים לְגַבּוֹר עֲלָיו, דֵּהִינּוּ מַחְשְׁבוֹת זֵרוֹת וּפְנִיּוֹת וְכִדּוּמָה, וְתִקּוּנוֹ לְשׁוֹם כָּל מַחְשְׁבָתוֹ תוֹךְ הַתִּיבוֹת וְהַמִּילוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַתְּפִילָה וּבִזְוָה נִסְתַּר תוֹךְ הַתִּיבוֹת וְהַדִּיבּוּרִים מִפְּנֵי הַמִּים הַזִּידוֹנִים. וְזֶהוּ מִמֶּשׁ כְּעִנְיֵן תִּיבַת נַח. [עֲרַבֵי נַחֵל, פֶּרֶשֶׁת נַח]

על ידי אמונה ממשיכים

וּפִירֵשׁ רַש"י: "אֵף נַח מִקְטָנֵי אִמְנָה הִיא, מֵאֲמִין וְאִינוּ מֵאֲמִין שִׁיבּוֹא הַמְּבּוּל, וְלֹא נִכְנַס לְתִיבָה עַד שְׁדַחְקוּהוּ הַמִּים". וְלֵהֲבִין עֲנִיֵּן קְטָנֵי אִמְנָה שֶׁנֶּאֱמַר עַל נַח, שֶׁהַתּוֹרָה הַעִידָה עֲלָיו שֶׁהוּא צָדִיק תָּמִים, מֵהַ שֶׁלֹּא אָמַרָה עַל שׁוֹם בֶּן אָדָם, וְאֵיךְ יִיטְכֵן שֶׁהִיא מִקְטָנֵי אִמְנָה. אֲכֵן הַכּוּוֹנָה כִּי נַח הִיא מֵאֲמִין גָּדוֹל, וְיִדַּע כִּי עַל יְדֵי אִמְנָה מִמְּשִׁיכִים אֶת הַדְּבָר שֶׁמֵאֲמִינִים בּוֹ, וְאִישׁ יְהוּדִי הַמֵּאֲמִין וּבּוֹטַח בֵּה' מִמְּשִׁיךְ כָּל הַשְּׁפַעָה, עַל כֵּן הִיא יוֹדֵעַ שֶׁאִם יֵאֲמִין בְּהַמְּבּוּל יִמְשִׁיךְ אוֹתוֹ, וְהִיא מֵתֵאֱמָץ לְטוֹבַת הַכֹּלֵל שֶׁלֹּא לְהַתְּחַזֵּק בְּאִמְנָה שִׁיבּוֹא הַמְּבּוּל, אֲלֹא שִׁיבּוֹא עוֹד עֵיכּוֹב מֵה' שִׁימְנַע מִבּוֹא הַמְּבּוּל. [בֵּית אֲבֵרָהִם, פֶּרֶשֶׁת נַח]

”
בֵּא אֶתְּהָ וְכָל
בֵּיתְךָ אֶל
הַתִּיבָה

”
מִפְּנֵי מִי
הַמְּבּוּל